

О. В. Левківський

*Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: канд. філол. наук, доцент І. М. Василюк*

Характер та ступені негомогенності мовних варіантів

Проблеми теорії регіональної варіативності англійської мови та типології реалізації негомогенних мов у формах літературних варіантів привертають увагу багатьох науковців. Ряд дослідників (Д. Крістал, В. М. Жирмунський, О. Д. Швейцер та ін.) відзначають, що розвиток негомогенної мови визначається процесами диференціації та інтеграції регіональних форм, її складників. Це стосується проблем визначення ролі регіональної варіативності як найважливішого виду диференціації мови, відношень між територіальними та соціальними факторами, що зумовлюють варіативність мови, встановлення ступеня гомогенності регіональних варіантів.

В рамках нашого дослідження пріоритетною метою є вивчення та співставлення сталих словосполучень, які функціонують в американському та британському варіантах англійської мови. Стійкі словосполучення, а також фразеологічні сполучення та ідіоми, відносять до фразеології.

Слово "фразеологія" (від грец. *phrasis* "вираз, мовний зворот") має декілька значень. В якості лінгвістичного терміну воно вживається для визначення особливої галузі мовознавства, котра вивчає сталі словосполучення з ускладненою семантикою (фразеологічні одиниці) [1; 68-73].

За допомогою фразеологічних одиниць дослідники можуть отримати особливі відомості про народ-носій мови. Недостатньо знати фразеологічну одиницю, потрібно знати, що за нею стоїть, потрібно розглядати її у зв'язку з культурою країни, історією народу [2; 16-21].

Англійська мова як ніяка інша в світі багата на сталі словосполучення. А той факт, що вона має багато національних

варіантів, лише інтенсифікує їх виникнення та поширення. Так за останні роки лише в британському варіанті англійської мови виникло безліч нових фразеологічних одиниць. Наприклад: *Shrek in a Frock, Pleased as Punch, I Don't Give a Toss, Queen's English, Two Finger Salute* та інші. Що ж до американського варіанту англійської мови, то тут ми можемо взагалі спостерігати своєрідний лінгвістичний вибух. Це можна пояснити бурхливим розвитком науки та культури. Культура, як інтегративний образ життєдіяльності людей, нерозривно пов'язана з мовою, в формах якої закріплюються наслідки та результати суспільно-історичного досвіду. Так кожне нове культурне утворення та субкультура значною мірою поповнювали словниковий склад мови фразеологічними одиницями. Наприклад: хіппіزم (cool, for kicks, rip-off, hang-up, get busted); феміністичні новоутворення (young gun, women's lib); наркосленг (to chase the dragon, to crank (up), to freebase, to toot); кримінальний сленг (ram-raid, contract, rub-out, wipe-out) та інші.

Тому на даний час досить актуальною є проблема типологічного співставлення фразеологічних одиниць, існуючих в цих двох варіантах мови. Під час такого співставлення особливу увагу слід приділяти способу та засобам творення цих нових фразеологічних одиниць. Адже саме від них залежить, яких семантичних значення набуває те чи інше словосполучення. Наприклад: *to rip-off* – обманювати (BrE), красти/грабувати (AmE).

Як бачимо, фразеологія та її новоутворення в американському та британському варіантах англійської мови являє собою надзвичайно цікавий та широкий предмет для дослідження. Оскільки саме у фразеологізмах знаходить відображення історія народу, своєрідність його культури та побуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ахманова О. С. Основы фразеологии. – М. – 1985. – 276 с.
2. Кунин А. В. Поговорки о современном английском языке. – ИЯШ. – 1985. – № 5. – С. 16-21.
3. British Sayings – Режим доступу: <http://www.britslang.com/tag/british-sayings/>